

Regelverk for tilskuddsordning:

Faktainformasjon om rus og rusmidler

1. Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddsordningen er økt kunnskap om rus og rusmidler i målgruppen. Tilskuddsmottaker skal bidra med faktainformasjon om rus og rusmidler som et supplement til informasjon fra Helsedirektoratet.

Resultatmål:

- Virksomhetene jobber systematisk/strategisk for å gjøre tiltaket bredt kjent og bruker nettinformasjon og nettbaserte verktøy aktivt for å nå bredt ut i målgruppen
- Informasjons- og veiledningstiltaket besvarer så mange henvendelser som mulig og har en så kort ventetid som mulig ut fra tiltakets kapasitet

Effekt mål for ordningen er økt kunnskap om rus og rusmidler i målgruppen.

Den endelige målgruppen er befolkningen.

2. Kriterier for måloppnåelse for ordningen som helhet

Med utgangspunkt i overordnet mål for tilskuddsordningen skal Helsedirektoratet rapportere tilbake til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), som igjen skal rapportere til Stortinget om resultater og effekt som er oppnådd.

De tiltakene som det innvilges tilskudd til skal bidra til å nå målet for ordningen. Regelverket er bygget opp slik at formålet for tilskuddsordningen er tydeliggjort ved hjelp av resultatmål og effekt mål med kriterier for måloppnåelse (se resultatmatrisen i regelverkets punkt 10).

Helsedirektoratets vurdering av resultater og effekt baseres på en skjønnsmessig vurdering av tilskuddsmottakernes rapportering (se regelverkets punkt 7).

Resultater og effekt vurderes etter følgende kriterier, disse fungerer som indikatorer for ordningens samlede måloppnåelse:

Indikatorer for effektmålene:

- Andel av målgruppen som egenrapporterer økt kunnskap om rus og rusmidler (%)
- Andel av målgruppen som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for (%)

Indikatorer for resultatmålene:

- Andel av målgruppen som egenrapporterer økt kunnskap om rus og rusmidler
- Andel av målgruppen som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for
- Virksomhetenes kommunikasjonsplan eller plan for synliggjøring
- Antall unike besøkende på nettsider
- Antall følgere på sosiale medier
- Antall nettbaserte verktøy tilgjengeliggjort
- Andel henvendelser besvart (tefontjenester og chat)

- Gjennomsnittlig ventetid (telefon tjenester og chat)

3. Hvem kan søke

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Interkommunale selskaper
- Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- Frivillige og ideelle organisasjoner
- Universiteter og høyskoler
- Bedrifter
- Søkere utenfor Norge (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg, vilkår og presiseringer:

Frivillige og ideelle organisasjoner må være registrert i frivillighetsregisteret på søknadstidspunktet. Se også punktet om inngangsvilkår som stilles til søkerorganisasjonen i regelverkets punkt 5.

4. Krav til søknaden

- Søkerens mål med tilskuddet
- Beskrivelse av tiltak det søkes om tilskudd til
- Budsjett (oppstillingen skal kunne sammenliknes med regnskapet dersom regnskap kreves)
- Delfinansiering eller tilskudd fra andre instanser
- Egenfinansiering
- Søkerens vurdering av risiko ved tiltaket
- Redegjørelse for interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse for tiltaket

Søknaden undertegnes av kommunedirektør eller den som har signeringsfullmakt (gjelder kommuner og fylkeskommuner). For andre søkere skal søknaden undertegnes av styreleder eller den som har signeringsfullmakt.

Tillegg og presiseringer:

Søknaden må inneholde informasjon som viser at tiltaket oppfyller tildelingskriteriene i punkt 5.

Søknaden skal inneholde en beskrivelse av planlagt tiltak og aktiviteter og hvordan dette vil bidra til måloppnåelse for tilskuddsordningen. Søkeren skal formulere en realistisk angivelse av tiltakets resultater og effekt. Når tilskuddsperioden er over, skal tilskuddsmottaker rapportere om oppnådde resultater og effekt svarer til beskrivelsen gitt i søknaden.

Søknaden skal kort beskrive:

- Hvilke krav søkeren har til kvalitetssikring og oppdatering av informasjonen som gis gjennom tiltaket
- Hvilket system søkeren har eller planlegger å ta i bruk for tilbakemeldinger fra brukerne
- Hvilket system søkeren har eller planlegger å ta i bruk for statistikk om brukerne (kjønn, alder, tema, geografisk tilhørighet, mv.) sett opp mot kommunikasjonsform
- Hvilke planer søkeren har for synliggjøring av tiltaket
- Hvilke andre utadrettede tiltak søkeren planlegger å gjennomføre
- Hvordan søkeren jobber med relevant intern kompetanseheving
- Hvilke aktører søkeren skal samarbeide med, og hvilke tema og/eller oppgaver som det skal samarbeides om.
- Hvilke åpningstider søkeren har, og i hvilke kommunikasjonskanaler

I tillegg skal søknaden inneholde et realistisk anslag fra søker på hva eller hvor mye de vil oppnå eller levere med tildelte midler ved utgangen av tilskuddsåret (målangivelse). Dette skal opplyses for hvert av kriteriene for måloppnåelse på både resultatmål og effektmål for tiltaket:

- Mål for andel av målgruppen som egenrapporterer økt kunnskap om rus og rusmidler (i %)
- Mål for andel av målgruppen som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for (i %)
- Søkeren har en kommunikasjonsplan/plan for synliggjøring (JA eller NEI)
- Mål for antall unike besøkende på nettsider
- Antall følgere på sosiale medier
- Mål for antall nettbaserte verktøy tilgjengeliggjort
- Mål for andel henvendelser via telefontjenester som er besvart (i %)
- Mål for andel henvendelser via chat som er besvart (i %)
- Mål for gjennomsnittlig ventetid på telefontjenester (i minutter)
- Mål for gjennomsnittlig ventetid på chat (i minutter)

Hvis søkeren ikke planlegger å gjennomføre aktiviteter på alle punktene i listen over, oppgis målangivelsen som 0. Målangivelsen vil – sammen med de øvrige tildelingskriteriene – brukes i Helsedirektoratets vurdering av søknaden.

Dersom tilskudd innvilges skal tilskuddsmottaker i sin rapportering per 31.12 året tilskuddet ble tildelt rapportere resultater på samme målangivelse som de oppga i søknaden. Helsedirektoratet vil sammenligne rapportert resultat med målangivelsen i søknaden i sin vurdering av tiltakets måloppnåelse.

Det er ikke krav om egenfinansiering eller delfinansiering fra andre, men det skal oppgis i søknaden dersom tiltaket har slik finansiering.

5. Tildelingskriterier

- Skjønnsmessig vurdering med grunnlag i forventet måloppnåelse
- Enkeltstående tilskudd hvor mottaker er navngitt i statsbudsjettet
- Kvantifiserbare tildelingskriterier
- Andel av regnskapsførte utgifter

Det kan innvilges tilskudd til:

Midlene skal brukes til landsdekkende informasjons og veiledningstiltak som f.eks. nettsider,

telefontjeneste/chat, informasjonsarbeid i sosiale medier, veiledning og andre tilsvarende tiltak som bidrar til å oppnå formålet til tilskuddsordningen.

Tilskuddet skal ikke benyttes til virksomhetens ordinære drift.

Tilskudd kan innvilges nye og etablerte tiltak.

Inngangsvilkår:

Det er en forutsetning for å kunne motta tilskudd at virksomhetens tiltak har landsdekkende nedslagsfelt.

Frivillige og ideelle organisasjoner som driver, eller har til hensikt å drive, rusmiddelpolitisk påvirkningsarbeid kan ikke motta tilskudd over denne tilskuddsordningen.

Tillegg og presiseringer:

Med forbehold om årlige bevilgninger over statsbudsjettet, kan tilskudd over denne tilskuddsordningen innvilges for tre år. Dersom det søkes om tilskudd for tre år, vil det i søknadsskjemaet kreves en beskrivelse av tiltaket/aktivitetene for hele perioden det søkes om. Denne beskrivelsen må inneholde aktivitetsplan og budsjett for alle år.

Dersom det innvilges tilskudd for tre år, må tilskuddsmottaker sende en forenklet søknad hvert år for å videreføre tilskuddet. Det er en forutsetning for videre innvilgelse at måloppnåelsen er tilfredsstillende og vilkårene for tilskuddet ellers er oppfylt.

Tiltak som har fått innvilget tilskudd for tre år vil bli prioritert innenfor perioden. Etter tre år må det søkes på nytt dersom tiltaket ønskes videreført.

Helsedirektoratet kan sette av en andel av tilskuddsordningens bevilgning til treårige tiltak. Andelen vil være basert på tilskuddsordningens utforming, bevilgning og søkermasse. Det er et mål at det skal være tilgjengelige midler på tilskuddsordningen for nye søkere hvert år. Mer informasjon vil være tilgjengelig i utlysningen.

Dersom tilskuddsordningens bevilgning reduseres, kan alle tiltak som har fått innvilget tilskudd for tre år bli redusert tilsvarende.

Vurderingskriterier og utmåling av tilskuddets størrelse:

Søknadene vurderes skjønnsmessig opp mot planlagt aktivitet og tiltakets resultat- og effektmål, samt oppnådde resultater foregående tilskuddsår.

Søkerne skal ha aktivitet som støtter samtlige effektmål. Det er ikke et krav at søkerne skal ha aktivitet på samtlige resultatmål. I hvor stor grad planlagt aktivitet understøtter målene, vil være del av Helsedirektoratets vurdering av søknaden.

Kategori (vektning)	Vurderingskriterier	Forklaring
Tiltak (50 %)	Sammenheng mellom tiltaket og ordningens mål	I hvilken grad vil tiltaket bidra til å øke kunnskap om rus og rusmidler?
	Faglig forsvarlighet	I hvilken grad sørger søkeren for kvalitetssikring og oppdatering av informasjonen som gis gjennom tiltaket?
	Synliggjøring av tiltaket	I hvilken grad vil søkeren arbeide for å synliggjøre tiltaket?

	Tilgjengelighet	I hvilken grad vil tiltaket være tilgjengelig for målgruppen?
	Nedslagsfelt eller omfang	I hvilken grad dekker tiltaket et tilstrekkelig geografisk nedslagsfelt eller omfang av målgruppen?
	Samarbeid med andre aktører	I hvilken grad skal søkeren samarbeide med andre aktører?
Søknad (30 %)	Tydelige kriterier for måloppnåelse	I hvilken grad gir søknaden en god og realistisk beskrivelse av tiltaket? I hvilken grad henger tidsplan og aktiviteter sammen med resultat- og effektmål? I hvilken grad viser søknaden til resultat- og effektmål som er realistiske?
	Erfaring/kompetanse innenfor målområdet	I hvilken grad viser søknaden tilstrekkelig erfaring og kompetanse hos søkeren innenfor målområdet?
	Brukerinnsikt	I hvilken grad viser søknaden til at virksomheten har nødvendige systemer for innhenting og bruk av brukerinnsikt?
	Plan for rapportering og evaluering	I hvilken grad viser søknaden til gode rutiner for å rapportere på eller evaluere tiltakets måloppnåelse?
Budsjett (20 %)	Klart og presist budsjett	I hvilken grad gir tiltakets budsjett en klar og presis oversikt over de ulike planlagte utgiftene og inntektene?
	Sammenheng mellom søknadsbeløp og aktivitetene	I hvilken grad henger budsjettet sammen med tiltakets aktiviteter?
	Sammenheng mellom søknadsbeløp, aktiviteter og målangivelse	I hvilken grad henger budsjettet sammen med tiltakets aktiviteter og målangivelse?

6. Saksbehandling

Utlysning:

Utlyses på www.helsedirektoratet.no/tilskudd

Søknadsbehandling:

Søknadsfrist: Se informasjon på utlysningen

Innstilling fremmes av: Helsedirektoratet

Innstilling godkjennes av: Helsedirektoratet

Avgjørelser/vedtak fattes av: Helsedirektoratet

Hvordan skal søker opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Vedtaksbrev

Prosess for søknadsbehandling ut over dette: ikke relevant for denne tilskuddsordningen

Klage på vedtaket:

Innvilgelse av / avslag på tilskudd fra ordningen er et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er det klagerett.

Presiseringer om utbetaling:

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummeret er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Helsedirektoratet eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling.

7. Krav til rapporteringen fra tilskuddsmottaker

Rapporteringsfrist er 1. april året etter tilskuddsmidlene ble tildelt. Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. per 31.12 året tilskuddet ble tildelt for.

Måloppnåelse: Tilskuddsmottakers vurdering av gjennomførte tiltak og hvordan/i hvilken grad dette har bidratt til at målene for tilskuddsordningen er oppnådd.

Rapporteringen skal spesifikt inneholde en kvantitativ beskrivelse av:

- Hvor stor andel av målgruppen (i %) som egenrapporterer økt kunnskap om rus og rusmidler
- Hvor stor andel av målgruppen (i %) som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for
- Har virksomheten en kommunikasjonsplan/plan for synliggjøring/ (JA/NEI)
- Antall unike besøkende på nettsider
- Antall følgere på sosiale medier
- Antall nettbaserte verktøy tilgjengeliggjort
- Hvor stor andel (i %) av henvendelser via telefontjenester som ble besvart
- Hvor stor andel (i %) av henvendelser via chat som ble besvart
- Gjennomsnittlig ventetid (oppgitt i minutter) for telefontjenester
- Gjennomsnittlig ventetid (oppgitt i minutter) for chat

Dersom det er avvik mellom målangivelsen angitt i søknaden og statusen for tiltaket per 31.12 året tilskuddet ble tildelt, skal dette forklares i rapporteringen sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak tilskuddsmottaker har iverksatt for å redusere avviket. Dette er spesielt viktig der avviket er stort.

I tillegg skal tilskuddsmottaker rapportere på følgende:

- Hvilke krav tilskuddsmottaker har for kvalitetssikring og oppdatering av informasjonen som gis gjennom tiltaket
- Hvilket system tilskuddsmottaker har for tilbakemeldinger fra brukerne
- Hvilket system tilskuddsmottaker har for statistikk om brukerne (kjønn, alder, tema, geografisk tilhørighet, mv.) sett opp mot kommunikasjonsform
- Hvordan tilskuddsmottaker har synliggjort tiltaket
- Hvilke andre utadrettede tiltak tilskuddsmottaker har gjennomført
- Hvordan tilskuddsmottaker har jobbet med kompetanseheving
- Hvilke aktører tilskuddsmottaker har samarbeidet med, og hvilke tema og/eller oppgaver som det er samarbeidet om
- Hvilke åpningstider tilskuddsmottaker har hatt for ulike kommunikasjonskanaler

Andre indikatorer det skal rapporteres på:

- Antall henvendelser per år totalt, fordelt på kommunikasjonskanal

- Tilgjengelighet/åpningstider per tiltak det er innvilget tilskudd til
- Antall lønnede årsverk
- Antall ulønnede årsverk/frivillige

Eventuelle øvrige rapporteringskrav er beskrevet i tilskuddsbrevet.

Rapporteringen skal beskrive status og oppnådde resultater og effekt av tiltaket sammenlignet med beskrivelsen i tilskuddsmottakerens søknad. Er det avvik mellom forventet og oppnådde resultater og effekt skal dette belyses.

Helsedirektoratet vil sammenligne informasjonen i tilskuddsmottakerens rapportering med informasjonen i tilskuddsmottakerens søknad når vi vurderer om tiltaket har oppnådd målene. Dette vil også bli vurdert opp mot kriteriene (indikatorene) som er beskrevet i regelverkets punkt 2.

Regnskap: Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker som viser bruken av tilskuddsmidlene skal kunne sammenlignes. Nærmere informasjon om regnskapsrapportering blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Revisorattestasjon: Der det innvilges tilskudd på 200 000 kroner eller mer, stiller Helsedirektoratet krav om revisorbekreftelse av regnskapet. Mer informasjon om revisorkontroll og attestasjon vil bli gitt i tilskuddsbrevet.

Avtalte kontrollhandlinger: Ikke relevant for denne tilskuddsordningen

8. Oppfølging, kontroll og evaluering

Helsedirektoratet kan føre kontroll med:

- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverket og tilskuddsbrevet
- at opplysninger som legges til grunn for tildelingen og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller av tilskuddsmottaker.

Helsedirektoratet skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om en tilskuddsordning er effektiv når det gjelder ressursbruk, organisering og fastsatte mål. Frekvens og omfang av evalueringer skal ta utgangspunkt i en vurdering av risiko og vesentlighet. Helsedirektoratet vurderer fortløpende om tilskuddsordningen skal evalueres.

Tillegg og presiseringer:

9. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

Helsedirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd. Dette gjelder også for tilskudd hvor tilskuddsforvaltningen er delegert til andre aktører, for eksempel statsforvalteren.

Helsedirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak hvis det kommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at en mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottakeren ikke bruker tilskuddet i samsvar med de fastsatte betingelsene.

Helsedirektoratet kan kreve tilskuddet tilbakebetalt hvis mislighold blir dokumentert, for eksempel hvis mottakeren ikke oppfyller kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger. Mislighold av tilskuddsmidler kan også få rettslige konsekvenser.

Se også siste gyldige versjon av: [Standardvilkår for tilskudd fra Helsedirektoratet.](#)

10. Resultatmatrise

Formålet for tilskuddsordningen er tydeliggjort ved hjelp av resultatmål og effektmål med kriterier for måloppnåelse (se tabell under og regelverkets punkt 1 og 2). Tildelingskriteriene (se regelverkets punkt 5), krav til hva søknaden skal inneholde (se regelverkets punkt 4) og krav til rapportering (se regelverkets punkt 7) er utledet av målene, slik at det er en logisk sammenheng mellom de ulike delene av regelverket.

Resultatmålene angir hva tilskuddsmottakerne får tilskudd til å oppnå eller levere ved å gjennomføre et eller flere tiltak eller aktiviteter i det aktuelle tilskuddsåret.

Effektmålene angir ønsket effekt, dvs. hvilken nytte målgruppen har av tiltaket eller hvilken forskjell tiltaket utgjør for målgruppen.

	Planlagt resultat (mål)	Kriterier for måloppnåelse (indikator)
Effektmål	Økt kunnskap om rus og rusmidler i målgruppen	Andel av målgruppen som egenrapporterer økt kunnskap om rus og rusmidler (%)
		Andel av målgruppen som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for (%)
Resultatmål 1	Virksomheten har jobbet systematisk/strategisk for å gjøre tiltaket bredt kjent i målgruppen	Virksomheten har en plan for synliggjøring eller en kommunikasjonsplan (JA/NEI)
Resultatmål 2	Virksomheten bruker nettinformasjon og nettbaserte verktøy aktivt for å nå bredt ut i målgruppen	Antall unike besøkende på nettsider
		Antall følgere på sosiale medier
		Antall nettbaserte verktøy tilgjengeliggjort
Resultatmål 3	Informasjons- og veiledningstiltaket har besvart så mange henvendelser som mulig ut fra tiltakets kapasitet	Andel henvendelser besvart telefontjenester (%)
		Andel henvendelser besvart chat (%)
Resultatmål 4	Informasjons- og veiledningstiltaket har redusert ventetiden så mye som mulig ut fra tiltakets kapasitet	Gjennomsnittlig ventetid telefontjenester (minutter)
		Gjennomsnittlig ventetid chat (minutter)